

NORGES HØYESTERETT

Den 24. mai 2013 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Gjølstad, Tjomsland og Matheson i

HR-2013-01103-U, (sak nr. 2013/767), sivil sak, anke over kjennelse:

Monica Bogerud Sæthre

(advokat Kaare Andreas Shetelig)

mot

Søgne Katterås 1 AS
Katterås Eiendom AS

(advokat Kjell Fredvik)

avsagt slik

K J E N N E L S E:

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens kjennelse der sak ble hevet fordi den hadde vært stanset i mer enn to år.
- (2) Kristiansand tingrett avsa veiskjønn 25. februar 2008 mellom Katterås Eiendom AS og Monica Bogerud Sæthre med slik slutning:
  - "1. Katterås eiendom a.s. som eier av gnr. 50 bnr. 9 gis rett til utvidet bruk av eksisterende kjøreatkomst over gnr. 50 bnr. 22 for inntil 25 boenheter mot å betale erstatning med kr. 16.000,- pr enhet til eier av gnr. 50 bnr. 22 Monica Bogerud Sæthre. Beløpet forfaller til betaling to uker etter at det foreligger igangsettingstillatelse.
  2. Katterås eiendom a.s.'s andel av fremtidige vedlikeholdsutgifter av veien over gnr. 50 bnr. 22 settes til 75 %.
  3. Katterås eiendom a.s. erstatter Monica Bogerud Sæthres utgifter til juridisk bistand med kr. 61.650,-.
  4. Katterås eiendom a.s. dekker rettens gebyr samt utgifter til skjønsmennene."
- (3) Monica Bogerud Sæthre begjærte overskjønn. Under ankeforberedelsen begjærte Katterås Eiendom AS saken stanset inntil ny reguleringsplan for Evje sentrum ble vedtatt. Agder lagmannsrett avsa under henvisning til tvisteloven § 16-18 annet ledd, jf. skjønnsprosessloven § 2 kjennelse 4. november 2008 med slik slutning:
  - "1. Saken stanses inntil ny reguleringsplan for Evje sentrum er vedtatt.
  2. Saksomkostninger tilkjennes ikke."

(4) Agder lagmannsrett avsa 11. mars 2013 kjennelse med slik slutning:

"Saken heves."

(5) *Monica Bogerud Sæthre* har anket kjennelsen. Det er vist til at tvisteloven § 16-19 som gir hjemmel for å heve sak som har vært stanset i mer enn to år, ikke kommer til anvendelse. Bestemmelsen gjelder ikke ved stansing etter tvisteloven § 16-18, men kun ved stansing der saken bringes i gang igjen etter begjæring.

(6) Det er ikke innvendinger til at Søgne Katterås 1 AS som ny eier av gnr. 50 bnr. 9 kan tre inn som part i saken ved siden av Katterås Eiendom AS. Det gis ikke samtykke til at Katterås Eiendom AS trer ut av saken.

(7) Det er nedlagt slik påstand:

"1. Agder lagmannsretts kjennelse av 11. mars 2013 oppheves.

2. Monica Bogerud Sæther tilkjennes sakskostnader.

Subsidiært:

3. Monica Bogerud Sæthre har rett til å få erstattet av staten, sakskostnader for Høyesteretts ankeutvalg pålydende NOK 12.250 med tillegg av rettsgebyret."

(8) *Søgne Katterås 1 AS* har inngitt tilsvaer. Det vises til at selskapet som ny eier av gnr. 50 bnr. 9, har rett til å overta saken. For øvrig slutter selskapet seg til anken og anfører at tvisteloven § 16-19 ikke kommer til anvendelse.

(9) Det er nedlagt slik påstand:

"1. Agder lagmannsretts kjennelse av 11. mars 2013 oppheves.

2. Staten v/Domstoladministrasjonen dømmes til å erstatte sakskostnader til Søgne Katterås 1 AS med kr 9 000 for behandling i Høyesterett."

(10) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anken gjelder en kjennelse som lagmannsretten har avsagt som første instans. Utvalget har derfor full kompetanse.

(11) Ankeutvalget konstaterer innledningsvis at Søgne Katterås 1 AS som ny eier av den aktuelle eiendommen, har rett til å tre inn i saken ved siden av den opprinnelige parten Katterås Eiendom AS, jf. tvisteloven § 15-3 jf. § 15-2 femte ledd. Bestemmelsen i § 15-2 femte ledd bestemmer at erververen av det formuesgodet saken gjelder, kan "trekkes inn i ankesaken", og regulerer altså ikke erververens rett til å overta saken. Den tilsvarende bestemmelsen i tvistemålsloven § 65 gav erververen rett til å overta saken dersom det var saksøkeren som var overdrager, mens slik overtakelse krevde samtykke der det var saksøkte som overdro tvistegjenstanden. Tvisteloven § 15-2 femte ledd skiller på dette punkt ikke mellom overdragelse fra saksøkeren eller fra saksøkte, jf. NOU 2001:32 B side 818. Ankeutvalget legger etter dette til grunn at det bare er erververens rett til å tre inn i saken ved siden av den opprinnelige eieren som er regulert, og at et partsbytte krever motpartens samtykke. ~~Søgne Katterås 1 AS~~ **Monica Bogerud Sæthre* har motsatt seg partsbytte, og noe samtykke til dette er følgelig ikke gitt. Ankemotparten kan da ikke kreve å få overta saken.

(12) Hovedspørsmålet er om tvisteloven § 16-19 om heving etter stansing i to år, kommer til anvendelse når stansingen er foretatt i medhold av § 16-18 annet ledd. Bestemmelsen i § 16-19 gjelder stanset sak "som kan bringes i gang igjen på begjæring", det vil si saker som er stanset etter § 16-16 første ledd bokstav b og c, jf. § 16-16 annet ledd, og saker som er

stanset etter avtale mellom partene etter § 16-17 første ledd, jf. § 16-17 annet ledd.

- (13) Foreliggende sak ble stanset etter § 16-18. Etter § 16-18 fjerde ledd settes den da i gang igjen av retten "når behandlingen kan fortsette", jf. § 16-18 fjerde ledd, og altså ikke på begjæring.
- (14) Utvalget finner det etter dette klart at § 16-19 ikke gjelder for saker som er stanset etter § 16-18 annet ledd, og at bestemmelsen ikke ga grunnlag for å heve saken. Lagmannsrettens kjennelse må etter dette oppheves.
- (15) Det er nedlagt påstand om sakskostnader. Ankende parts krav kan ikke tas til følge ettersom ankemotparten har sluttet seg til kravet om opphevelse. I et slikt tilfelle kommer § 20-2 ikke til anvendelse, jf. Rt. 2012 side 904.
- (16) For så vidt gjelder partenes krav om å få sakskostnadene erstattet av staten v/Domstolsadministrasjonen, vises til ankeutvalgets kjennelse av i dag i de tilknyttede erstatningssakene mot staten etter tvisteloven § 20-12, se avgjørelser i sak nr. 2013/794 og 2013/795.
- (17) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING :

1. Lagmannsrettens kjennelse oppheves.
2. Sakskostnader for Høyesterett tilkjennes ikke.

Steinar Tjomsland
(sign.)

Liv Gjølstad
(sign.)

Wilhelm Matheson
(sign.)

*Rettet 20. september 2013 i henhold til tvisteloven § 19-8 første ledd.

Wilhelm Matheson
(sign.)

Riktig utskrift: